

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

PAPP KÁROLY r. altábornagy

Szám:

Tárgy: rendőri intézkedés elleni
panasz elbírálása

Előadó:

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva panaszos képviselőként benyújtott panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (továbbiakban: Panasztestület) állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panaszt

elutasítom.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdés e) pontjára, valamint a 109. § (1) bekezdés a) pontjára – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1255 Budapest, Pf.: 117.) – a felülvizsgálni kért határozat közzétételétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni. (A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (továbbiakban: Pp.) 330. § (2) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdés a) pontja).

A határozatot kapják:

- 1) panaszos – jogi képviselő útján –
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

Panaszos képviselője elektronikus úton terjesztette elő panaszbeadványát, a panaszossal szemben fogantatosított rendőri intézkedés miatt.

A beadvány szerint a panaszos *-n a reggeli órákban egy szórakozóhelyről tartott hazafelé barátjával, amikor a csarnokban köztük és a biztonságőri szolgálatot ellátó biztonságőrök között – akik kísérték őket a piac elé – szóváltás alakult ki, ahol az éppen akkor megjelenő rendőrök igazoltatták a panaszost és barátját. A panaszos a rendőri felszólításnak eleget téve átadta személyi igazolványát, azonban a panaszos barátja okmányokkal nem rendelkezett, ezért a rendőrök közölték vele, hogy be kell mennie a Rendőrkapitányságra. A panaszos barátja próbálta meggyőzni a rendőröket, hogy semmi rosszat nem csinált, csak otthon felejtette az iratait, azonban őt a rendőrök durván lefogták, megbilincseltek, és közölték, hogy viszik a panaszost is.

A panaszos állítása szerint jogellenes cselekményt nem követett el, megfelelően tudta magát igazolni, azonban az intézkedő rendőrök sem az intézkedés okát, sem nevüket, sem azonosító számukat nem közölték, majd bilincs jogszerűtlen alkalmazása mellett bevitték a Rendőrkapitányságra. Ott levetették vele cipőjét, átvizsgálták táskája tartalmát, azonban semmilyen illegális dolgot nem találtak nála, majd egy zárkában elhelyezték, úgy hogy a rendőrök a panaszos mindkét kezét a zárkában található asztalhoz hozzábilincseltek. Ettől a panaszos nagyon kétségbe esett, sírt, és könyörgött, hogy engedjék telefonálni, és kérte a rendőröket, hogy magyarázzák el neki, miért állították elő. Miután a panaszos egyedül maradt a zárkában, sikerült kihúznia a kezét a bilincsből, és elkezdett dörömbölni a vasajtón, hogy jöjjön valaki. Nem sokkal később kinyílt az ajtó, azon több rendőr lépett be – eközben a panaszos kiabált, „ki volt borulva”, kérte, hogy adjanak magyarázatot a történetekre –, az egyik rendőr válaszul ellökte, úgy hogy a panaszosnak kifordult a bal térde, egy másik rendőr pedig megfogta a panaszos kezét és szorosán odabilincselte a „zárkai priccs” vaslábához. Ezt követően a rendőrök ismét magára hagyták a panaszost, megítélése szerint sok idő telt el így, amely idő alatt végig zokogott és orvosért könyörgött. Ezután a mentő körülbelül 2-3 óra múlva megérkezett, majd a panaszost tolószékbe ültették, és kórházba szállították. Ott megvizsgálták, megröntgenezték, illetőleg vért és vizeletet vettek tőle. A panaszos az előállításának körülményeit az orvosnak előadta, azonban a papíron, amit a vizsgálatok elvégzése után kapott, azon az szerepelt, hogy: „ismeretlen körülmények között sérült meg”, a diagnózis szerint a panaszos térde megrándult.

A kórházi vizsgálatokat követően a panaszost a rendőrök visszavitték a Rendőrkapitányságra, ahol visszakapta személyes tárgyait, majd aláírtak vele pár nyilatkozatot, amit el sem olvasott, mivel a kialvatlanságtól és fájdalomtól sokkos állapotban volt. A panaszos számára később kiderült, hogy azt a nyilatkozatot is aláírta, amely azt tartalmazta, hogy a rendőrök nem bántották őt. A panaszos állítása szerint mivel mobiltelefonja valahogy a barátja táskájába került, ezért azt a kapitányságról való elbocsátásakor nem adták vissza, ezért kérte a rendőröket, hogy családjának telefonálhasson, mert nem tud ráállni a bal lábára, és így nem tud hazamenni. A rendőrök azonban ezt nem engedték meg, majd amikor kérte, hogy hívjanak neki egy taxit, akkor a rendőrök ezt is visszautasították, válaszuk csupán annyi volt, hogy várja meg a barátját, akinek személyes tárgyait részére kiadják, amely között lesz a mobiltelefon is. Ezt követően a panaszos végül „fél lábon elugrált” a közeli troli megállóhoz, és elment a Pozsonyi utcáig, ahol

talált egy telefonfülkét, és értesítette édesanyját. A családja mind eközben nagyon aggódott érte, ezért a húga telefonált is a kapitányságra, hogy tudnak-e valamit a panaszosról. A Rendőrkapitányság azt a tájékoztatást adta a panaszos húgának, hogy nem hallottak a panaszosról, de „ne izguljon, mert ha bevisznek valakit, az kap egy lehetőséget, hogy értesítsen egy hozzátartozót”.

A panaszos állítása szerint mivel egyre jobban fáj a lába, és be is duzzadt, ezért őt hétfő reggel a szakrendelő sebészetre, onnan pedig a János Kórház traumatológiájára küldték, ahol ellátták.

A jogi képviselő álláspontja szerint a rendőri intézkedést követően történt orvosi vizsgálatok alapján, amennyiben történt szalagszakadás, úgy a panaszos térdét meg kell műteni, ami fájdalmas és hosszadalmas „procedúra”. A panaszos a történetek óta – a beadvány előterjesztésének idején – betegállományban volt, egész hónapban nem tudott dolgozni. A sérülését megelőzően rendszeresen sportolt, az őszi szezonban indult volna több fitness versenyen, jelenleg azonban nem folytathatja a sportot, így nem vehet részt azokon a versenyeken, amelyekre egy éve készült. A rendőri intézkedés óta a panaszosnak rémálmai is vannak, melyben újra és újra átéli a megaláztatást, amit elszenvedett. A jogi képviselő beadványához mellékelte a meghatalmazást, az aláírással ellátott panaszbeadványt, az orvosi dokumentációkat, valamint az előállítás időtartamáról szóló igazolást és a letéti tárgyakról készült jegyzőkönyvet.

A beadványban foglaltak alapján a panaszos a rendőri intézkedés kapcsán az alábbiakat sérelmezte:

1. előállítását;
2. név, azonosítószám, intézkedés oka közlésének hiányát;
3. bilincs alkalmazását és annak módját;
4. rendőrök által okozott sérülésének keletkezését;
5. a rendőrök által elkövetett bántalmazását;
6. ambulánslapban foglalt tényeket;
7. előállítás során történő, valamint az intézkedést követő telefonhasználat hiányát.

II.

A Panasztestület a sérelmezett rendőri intézkedéssel kapcsolatban kialakított állásfoglalásában megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye II. cikkében foglalt emberi méltósághoz és az abból levezethető testi integritáshoz való jogát, IV. cikkében foglalt személyi szabadsághoz, a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát.

A Panasztestület vizsgálata során megállapította, hogy a panaszos előállításának foganatosításához az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja kellő joggal szolgált, így az előállítás végrehajtása kapcsán, valamint az előállítás időtartamának tekintetében nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga. A Panasztestület a panaszossal szemben alkalmazott bilincselést három stádiumban vizsgálta, amely során a panaszos előállító helyiségben történő bilincselésére vonatkozó rendőri tényelődést nem találta megalapozottnak, e tekintetben a bilincselés jogalapja nem volt meg, így sérült a panaszos emberi méltósághoz fűződő alapvető joga. Egyebekben a másik két stádiumban történő

bilincselést jogszerűnek minősítette, ezek kapcsán nem sérült a panaszos emberi méltóságához való alapvető joga. A panaszos rendőri bántalmazásra, azaz a vele szemben kifejtett felhatalmazáson túli erőszak kifejtésére vonatkozó kifogása kapcsán, a „homályos tényállás”, a kifejezett okozatiság hiányára tekintettel a Panasztestület úgy határozott, hogy a panaszos emberi méltóságához való jogából levezethető testi épséghez fűződő alapvető jogának a sérelme nem volt megállapítható. A rendőrök szolgálati fellépése kapcsán a Panasztestület nem tudta feloldani a tényelőadások között feszülő ellentmondást, így véleménye szerint a tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának a sérelme szintén nem volt megállapítható. A panaszos sérelmezte, hogy a rendőrök nem engedték, hogy értesítse családját az előállításáról, nem telefonálhatott, amely panasz vonatkozásában a Panasztestület a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét állapította meg.

A Panasztestület álláspontja szerint a jogsérelem mértéke elérte azt a szintet, amely indokoltá tette a panasz és az állásfoglalás megküldését az országos rendőrfőkapitánynak.

III.

A Ket. 50. § (1) bekezdésében foglalt tényállás tisztázási kötelezettség keretében a hatóság az alábbi bizonyítási eszközök tartalmát vette figyelembe

- panaszbeadvány;
- panasz kiegészítés és az ahhoz csatolt dokumentumok;
- átiratok;
- összefoglaló jelentés;
- elfogás végrehajtásáról, kényszerítőeszköz alkalmazásáról szóló rendőri jelentések;
- letéti tárgyakról szóló jegyzőkönyv;
- átkísérés végrehajtásáról szóló rendőri jelentés;
- rendőri jelentések.

A lefolytatott közigazgatási hatósági eljárás során a panaszos jogi képviselője által előterjesztett panaszában megfogalmazott állításokat, valamint a panaszbeadványhoz csatolt mellékleteken túlmenően további bizonyítási indítványt, egyéb nyilatkozatot, illetőleg bizonyítékot a hatóság részére nem szolgáltatott.

Jelen eljárásban – az intézkedő rendőrök által tett jelentésekben foglalt nyilatkozatokon túl – a fentiekben hivatkozott egyéb bizonyíték nem merült fel, ugyanakkor a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján eleget lehetett tenni a Ket. 50. § (1) bekezdésben – figyelemmel a Ket. 50. § (5) bekezdésének első mondatára – előírt tényállás tisztázási kötelezettségnek.

Ezek alapján a Pp. 195. § (1) bekezdés szerint a rendőri jelentés közokirati jellegére tekintettel, az abban foglalt tények ellenkezőjére vonatkozó bizonyíték hiányában, döntésem meghozatalánál a rendőri jelentésekben foglaltakat vettem alapul. Ezen álláspontom kialakításánál figyelemmel voltam több korábbi bírósági ítéletre és döntésre is. (1/2004. Büntető jogegységi határozat, BH2009. 230, Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 9.K.27.173./2013/7. számú ítélete.)

IV.

A rendőri intézkedés elleni panasz elbírálásakor először azt vizsgáltam meg, hogy valamennyi panaszosi sérelemre kiterjed-e a hatásköröm.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdés szerint „*Akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint*

a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy

b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kiletétől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,

bb) a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy

bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója

bírálja el.”

A hivatkozott jogszabályhely alapján megállapítható, hogy az ambuláns lapban foglalt megállapítások vizsgálatára hatáskörrel nem rendelkezem, továbbá annak megállapítása, hogy a sérelmezett intézkedés során történt-e rendőri bántalmazás, jelen eljárásnak szintén nem feladata, tekintettel arra, hogy annak vizsgálatára a nyomozó ügyészség jogosult, amelynek okán a vizsgálatot mellőztem, ezért jelen határozatomban foglalt döntés arra nem terjed ki.

A jogi képviselő álláspontja szerint a rendőri intézkedést követően történt orvosi vizsgálatok alapján, amennyiben történt szalagszakadás, úgy a panaszos térdét meg kell műteni, ami fájdalmas és hosszadalmas „procedúra”. A panaszos a történetek óta – a beadvány előterjesztésének idején – betegállományban volt, egész hónapban nem tudott dolgozni. A sérülését megelőzően rendszeresen sportolt, jelenleg azonban nem folytathatja a sportot, így nem vehet részt azokon a versenyeken, amelyekre egy éve készült. A rendőri intézkedés óta a panaszosnak rémálmai is vannak, melyben újra és újra átéli a megaláztatást, amit elszenvedett.

A rendelkezésre álló iratok alapján megállapítható, hogy a panaszos sem az intézkedés során, sem az előállítás alkalmával egészségügyi állapotának romlására, rosszulletre nem nyilatkozott. Az előállításról szóló igazolás tanúsága szerint az előállítás időtartama alatt a panaszosnak sérülése nem keletkezett, amelyet aláírásával igazolt.

Annak megállapítása, hogy a rendőri intézkedés közrehatott-e, és amennyiben igen, milyen mértékben a panaszos állapotának romlásában, jelen eljárásnak nem feladata, ennek eldöntése orvos szakmai kérdés, ezért hatáskör hiányában e sérelmet szintén nem vizsgáltam.

V.

A rendőri intézkedés ellen a panaszos által megfogalmazott sérelmek kapcsán álláspontom a következő:

1. Előállítás jogalapja

Az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja szerint „A rendőr a további intézkedés megtétele céljából elfogja és az illetékes hatóság elé állítja azt, akit szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten értek”.

A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) 310. § (1) bekezdés c) pontja alapján „Aki hivatalos vagy külföldi hivatalos személyt eljárása alatt, illetve emiatt bántalmaz, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (továbbiakban: Sztv.) 216. § (1) bekezdés értelmében „Aki a rendvédelmi szerv vagy a vámszerv hivatásos állományú tagja jogszerű intézkedésének nem engedelmeskedik, szabálysértést követ el”.

A panaszbeadvány szerint, a panaszos egy szórakozóhelyről hazafelé tartva barátja társaságában bement a csarnokba, ahol köztük és a biztonsági őrök között szóváltás alakult ki, majd a biztonsági őrök kikísérték őket a Csarnok elé, ahol az épp megjelenő rendőrök igazoltatták a panaszost és barátját. A panaszos eleget tett a rendőri felszólításnak és átadta személyi igazolványát, amit a rendőrök elfogadtak, azonban a panaszos barátjánál nem volt semmilyen személyazonosság megállapítására alkalmas irat, így a rendőrök közölték vele, hogy előállítják őt és a panaszost is. A panaszos állítása szerint semmi sem indokolta előállítását, mivel nem követett el jogellenes cselekményt, illetőleg igazolni is tudta magát.

A panaszos barátja elfogásának végrehajtásáról szóló rendőri jelentés szerint *-n * órakor a Rendőrkapitányság beosztottjai a csarnok közvetlen közelében rendészeti feladatuk ellátása során mozgóőri szolgálatot láttak el, amikor a csarnok területén biztonságőri szolgálatot ellátó biztonságőr rendőri segítséget kért tőlük. A biztonságőr előadta, hogy a panaszos és barátja a csarnok egyik női mosdójában szexuálisan közösek, és a helyiségből kilépve alkoholos befolyásoltságra utaló jeleket tapasztaltak rajtuk, ezért felszólították őket, hogy a csarnok területét hagyják el. A felszólításnak eleget téve a panaszos és barátja elindultak a bejárat felé, amely során folyamatosan trágár szavakkal illették a biztonsági őröket, amit a kijáratnál is folytattak, majd a panaszos barátja kezével ütő mozdulatokat tett feléjük. Ennek alapján a rendőrök a panaszost és barátját intézkedés alá vonták. Az intézkedés során a panaszos és a barátja nem voltak együttműködőek, kiabáltak és szidalmazták a rendőröket, amit az arra irányuló felszólítás ellenére is tovább folytattak, ezért közölték velük, hogy jogszerű rendőri intézkedéssel szembeni engedetlenség miatt szabálysértési eljárást kezdeményeznek velük szemben, és szabálysértési eljárás azonnal történő lefolytatása miatt előállítják őket a Rendőrkapitányságra. Erre a panaszos az egyik rendőrt a nála lévő ásványvízzel ivás közben leköpte. Ezután a panaszost a szolgálati gépkocsihoz kísérték, miközben látta, hogy barátjával szemben – ellenszegülése miatt – testi kényszert, majd bilincset alkalmaztak, amelyre a

panaszos agresszívvé vált, és barátja segítségére akart sietni, azonban ezt megakadályozták a rendőrök a biztonsági őrök segítségével úgy, hogy a panaszos kezeit megfogták. A panaszos próbált kiszabadulni a fogásból, kezeivel kapálózott és több alkalommal az egyik rendőr irányába rúgott, ezért vele szemben testi kényszer alkalmazását követően bilincset alkalmaztak majd beültették a szolgálati gépjárműbe, ahol közölték vele, hogy a jogszerű rendőri intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértése miatt szabálysértési, valamint hivatalos személy elleni erőszak bűncselekmény kísérlete miatt büntető feljelentéssel élnek. Ezt követően a panaszost a rendőrök a Rendőrkapitányságra előállították.

A fent hivatkozott rendőrségi iratból egyértelműen megállapítható, hogy a panaszos előállítására azért került sor, mert vele szemben – hivatalos személy elleni erőszak kísérlete miatt – felmerült a Btk. 310. § (1) bekezdés c) pontjában rögzített bűncselekmény elkövetésének gyanúja, amelyre tekintettel a rendőrök indokoltnak tartották a panaszos kapitányságra történő előállítását, figyelemmel arra, hogy a bűncselekmény elkövetésének gyanúját további eljárási cselekmények foganatosításával megerősítsék, vagy kizárják.

A leírtakra tekintettel, a panaszossal szemben fennállt a bűncselekmény elkövetésének rendőri intézkedéshez minimálisan szükséges gyanúja, így az azonnali eljárási cselekmények foganatosítása érdekében a rendőrök jogszerűen állították elő a panaszost, ezért a panasz alaptalan.

2. Szolgálati fellépés módja a név, azonosítószám és az intézkedés oka közlésének elmaradására figyelemmel

Az Rtv. 20. § (1) bekezdés a) és b) pontja alapján „A rendőrt az intézkedés során az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye vagy szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja”.

A (2) bekezdés első mondata értelmében „A rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor - köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni”.

A (4) bekezdés szerint „Ha a rendőr egyenruhát visel, de az intézkedés során azonosító jelvénye nem látható, vagy azt nem viseli, akkor a ruházatán azonosító jelvényének számát jól láthatóan fel kell tüntetni”.

A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 5. § (1) bekezdés értelmében „Az intézkedést a rendőr - az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően - a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelgéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja”.

A (2) bekezdés szerint „A rendőri intézkedés eredményességének veszélyeztetésére figyelemmel az (1) bekezdésben meghatározottak intézkedés megkezdését megelőző közlése akkor mellőzhető, ha az ott meghatározott információk előzetes közlése, valamint a szolgálati igazolvány és az azonosító jelvény felmutatása az intézkedés megtételét lehetetlenné teszi, vagy annak eredményességét aránytalan mértékben veszélyezteti”.

A panaszbeadvány szerint a panaszos sérelmezte, hogy a rendőrök nem közölték nevüket, azonosítószámukat, illetőleg az intézkedés okát sem.

A panaszos barátja elfogásának végrehajtásáról szóló rendőri jelentésben foglaltak szerint az intézkedő rendőrök eleget tettek azonosítási kötelezettségüknek. Szolgálatukat egyenruhában látták el, amelyen azonosítószámuk, nevük, rendfokozatuk kitűzésre került. Az intézkedés megkezdése előtt a napszaknak megfelelően köszöntek, bemutatkoztak, közölték nevüket, rendfokozatukat, azonosítószámukat, továbbá közölték, hogy a biztonsági őrök felkérése alapján kezdeményeznek intézkedést a panaszossal és barátjával szemben.

A Panasztestület állásfoglalásában az ellentmondó nyilatkozatokra tekintettel a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét nem tudta megállapítani.

Jelen panasz eljárás során ugyan nem nyert bizonyítást azon panaszosi sérelem, miszerint a rendőrök nem közölték nevüket, azonosítószámukat, ugyanakkor az egyértelműen megállapítható volt, hogy az intézkedő rendőrt egyenruhája és az azon elhelyezett azonosítószáma igazolta. A panaszosnak a rendőri intézkedés során több alkalommal is lehetősége lett volna arra, hogy a rendőrök azonosítószámait, nevüket megismerje, azonban kulturálatlan – intézkedést zavaró, hangoskodó, kiabáló és ellenszegülő – magatartásával ennek lehetőségét akadályozta. Megállapítható továbbá, hogy a panaszos az intézkedés okáról tudomással bírt, tekintettel arra, hogy a beadvány is tartalmazza, hogy a „Csarnokban köztük és a biztonságőri szolgálatot ellátó biztonságőrök között – akik kísérték őket a piac elé – szóváltás alakult ki”, amely körülményre figyelemmel kezdeményeztek intézkedést a rendőrök.

Mindezekre figyelemmel a rendőri jelentés közokirati minősége tekintetében az abban foglaltakat fogadtam el tényként azzal, hogy a rendőrök közölték nevüket, azonosítószámukat és az intézkedés okát, ezért a panasz e tekintetben alaptalan.

3. Bilincs alkalmazása és annak módja

Az Rtv. 19. § (1) bekezdés értelmében „A jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek - ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik - mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható.”

A (2) bekezdése szerint „A rendőr jogszerű intézkedésének való ellenszegülés esetén az e törvényben meghatározott intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazhatók”.

Az Rtv. 16. § (1) bekezdés szerint „A rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe tartásával alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak. Nincs helye a kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége enélkül is biztosítható”.

Az Rtv. 17. § (2) bekezdés értelmében „A rendőri intézkedés során a kényszerítő eszköz alkalmazása esetén lehetőleg kerülni kell a sérülés okozását, az emberi élet kioltását. Az intézkedés folytán megsérült személy részére - amint ez lehetséges - segítséget kell nyújtani, szükség esetén a rendőr gondoskodik arról, hogy a sérültet orvos elláthassa, kórházi elhelyezése esetén a hozzátartozó vagy más, a sérülttel kapcsolatban álló személy erről értesüljön”.

Az Rtv. 47. § alapján „A rendőr – intézkedése során – az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszer) alkalmazhat”.

Az Rtv. 48. § szerint „A rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy a) önkárosításának megakadályozására, b) támadásának megakadályozására, c) szökésének megakadályozására, d) ellenszegülésének megtörésére.”

A Szolgálati Szabályzat 39. § (1) bekezdés szerint „Az Rtv. szerinti kényszerítő eszköz csak akkor alkalmazható, ha az intézkedés alá vont magatartása, ellenszegülésének mértéke annak Rtv. szerinti alkalmazását indokolja. A nagyobb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz akkor alkalmazható, ha a kisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz alkalmazása nem vezetett eredményre vagy sikere eleve kilátástalan”.

A Szolgálati Szabályzat 40. § (1) bekezdés értelmében „A megfogás, a leszorítás, az elvezetés vagy más, a rendőr által fizikai erő kifejtéssel alkalmazott, valamely cselekvésre vagy cselekvés abbahagyására irányuló kényszerítés (a továbbiakban: testi kényszer) akkor alkalmazható, ha a rendőri erőfölény vagy az intézkedés alá vont személy állapota, magatartása folytán a rendőri intézkedés eredményessége ezzel biztosítható”.

A (2) bekezdés első mondata szerint „A testi kényszer alkalmazása során a rendőr önvédelmi fogásokat is használhat.”

A Szolgálati Szabályzat 41. § (4) bekezdés d) pontja szerint „A bilincselés módjai: indokolt esetben tárgyhöz bilincselés”.

A panaszbeadvány szerint a panaszost bilincs jogszerűtlen alkalmazása mellett vitték be a Rendőrkapitányságra, majd az előállító helyiségben történő elhelyezésekor a rendőrök a panaszos mindkét kezét a zárkában található asztalhoz hozzábilincseltek. Ettől a panaszos nagyon kétségbe esett, sírt, és könyörgött, hogy engedjék telefonálni, és kérte a rendőröket, hogy magyarázzák el neki, miért állították elő. Miután a panaszos egyedül maradt a zárkában, sikerült kihúznia a kezét a bilincsből, és elkezdett dörömbölni a vasajtón, hogy jöjjön valaki. Nem sokkal később kinyílt az ajtó, azon több rendőr lépett be – eközben a panaszos kiabált, „ki volt borulva”, kérte, hogy adjanak magyarázatot a történetekre –, az egyik rendőr válaszul ellökte, úgy hogy a panaszosnak kifordult a bal térde, egy másik rendőr pedig megfogta a panaszos kezét és szorosan odabilincselte a „zárkai prices” vaslábához.

A panaszos, illetve a panaszos barátja elfogásának végrehajtásáról szóló rendőri jelentések szerint a rendőrök a panaszossal szemben a helyszínen az Rtv. 48. § b) pontja, illetőleg d) pontja szerint alkalmaztak bilincset, tekintettel arra, hogy az előállítás foganatosítása során a panaszos ellenszegült, illetőleg támadó magatartást tanúsított azzal, hogy többször rúgó mozdulatokat tett a vele szemben intézkedő rendőr irányába.

A rendőri jelentés alapján a rendőrök a panaszossal szemben az előállító helyiségben történő elhelyezést követően az Rtv. 48. § a) pontja, illetőleg a d) pontja, figyelemmel a Szolgálati Szabályzat 41. § (4) bekezdés d) pontjában és a 41. § (6) bekezdés c) pontjában foglaltak szerint alkalmaztak bilincset, tekintettel arra, hogy a panaszos a rendőr utasításainak nem tett eleget, ellenszegült és támadó magatartást tanúsított.

A rendőri jelentés tartalmazza, hogy a panaszost * órákor helyezték el a kapitányság előállító helyiségében. A panaszos * órákor megnyomta a hívásjelzőt, ezért az őrszolgálatot ellátó rendőr

kinyitotta az előállító helyiség ajtaját, amelyre a panaszos próbált mellette kimenni az előállító helyiségből. Erre a rendőr a panaszost felszólította, hogy maradjon az előállítóban, amelynek azonban a panaszos nem tett eleget. Majd ezt követően ismét felszólította, és közölte a panaszossal, hogy ha nem hagyja abba cselekményét, akkor testi kényszerrel, illetőleg bilincset fog alkalmazni vele szemben. A panaszos ezek után is próbálta elhagyni az előállító helyiséget, közben fenyegetőzött, kiabált, ezért vele szemben testi kényszer alkalmazásával bilincset alkalmazott, a kezeit hátsó helyzetben az előállítóban elhelyezett pad vas részéhez bilincselte. A bilincs alkalmazása * óráig tartott, mivel a panaszos végig agresszív magatartást tanúsított, fenyegetőzött, illetőleg kiabált.

A Panasztestület állásfoglalásában kifejtette, hogy a helyszínen a rendőrség helyesen járt el, amikor a fokozatosság elvét betartva először testi kényszerrel, majd annak eredménytelenségét követően bilincset alkalmazott. Ezen tényekre tekintettel megalapozottnak találta a rendőrség Rtv. 48. § b), valamint d) pontjára történő hivatkozását a bilincs-használat vonatkozásában, hiszen a közvetlen veszély, az okozatiság fennállt, amely indokolta bilincs, mint kényszerítő eszköz alkalmazását. Ugyanakkor az előállító helyiségben alkalmazott bilincselés kapcsán a Panasztestület álláspontja szerint a rendőrség nem tartotta be a kényszerítő eszközökkel szemben támasztott fokozatosság elvét. Amikor a rendőr ismételt felszólításának, a panaszos nem tett eleget első lépésként testi kényszer alkalmazásával kellett volna a panaszost arra kényszeríteni, hogy tegyen eleget a rendőri felszólításnak, és amennyiben a testi kényszer alkalmazása nem vezetett volna eredményre, akkor lett volna indokolt a panaszos bilincselése. Továbbá a rendőrség nem tudott jelentéseiben olyan körülményt előadni a panaszos intézkedés során tanúsított magatartása kapcsán, amely szintén megalapozta volna az előállító helyiségben történő bilincselését. A jelentések azt tartalmazzák, hogy a panaszos agresszív volt, kiabált, és fenyegetőzött. Így ezen a ponton a rendőri jelentések pontatlanok, hiszen azokban nem adtak elő olyan körülményeket, amelyekből közvetlenül arra lehetett volna következtetni, hogy a bilincselés továbbra is indokolt lett volna.

A Panasztestület állásfoglalásában kifejtett fenti megállapításával az alábbi indokok értelmében nem értek egyet.

Az Rtv. 48. §-hoz fűzött indokolás szerint a bilincs a további ellenszegülés, a szökés, a támadás megakadályozására szolgáló megelőző, védelmi jellegű kényszerítő eszköz. Ennél fogva alkalmazása előzetes ellenállás tanúsítása nélkül vagy fizikai kényszer folyományaként is szóba jöhet. Az alkalmazás törvényi feltétele azonban, hogy kizárólag személyi szabadság korlátozásával járó rendőri intézkedés keretében (elfogás, előállítás, elővezetés, őrizetbevétel) alkalmazható.

Az Rtv. 15. § (1) és (2) bekezdése szerint a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.

E törvényi rendelkezések nem csak a rendőr által alkalmazható „kényszer” maximumát, de minimumát is előírják, mégpedig oly módon, hogy a rendőr olyan fokú kényszerrel kell, hogy alkalmazzon, amely megfelelő biztonságot fog nyújtani az intézkedés jövőbeni része során is. Ez az előírás az intézkedő rendőrtől azt követeli meg, hogy a panaszos jövőbeni magatartására vonatkozóan vonjon le megbízható következtetéseket. E következtetést a rendőr a helyszínen a jövőre vonatkozóan nem végezheti el „patikamérleg”. Számtalan példa mutatta már, hogy a

rendőr olyankor „alábecsüli” a szükséges intézkedés mértékét. Ezek következménye „jobb esetben mindössze” szökés, rosszabb esetben önkárosítás, súlyos sérülés, lőfegyverhasználat lett. A rendőrtől a törvényalkotó elvárja, hogy az intézkedése során ilyen esetek ne következhesse be.

Fontos hangsúlyozni azt a tényt is, hogy az alkalmazott kényszerítő eszköz „pozitív hatását”, azaz a megelőzött további jogsértő cselekményt – megtörténtük hiányában – igazolni, bizonyítani nem lehet sem az intézkedés korai szakaszában, a kényszerítő eszköz alkalmazását megelőzően a helyszínen, sem azt követően hatósági, vagy bírósági eljárásban.

A jogalkotó ezért a mérlegelésnek „tágabb kört enged” amikor azt írja elő, hogy a rendőri intézkedés csak „nyilvánvalóan aránytalan” hátrányt nem okozhat az intézkedés alá vont személynek.

A két vizsgálendő kényszerítő eszköz (testi kényszer, bilincs) között jogalkotói jogértelmezés nem tett különbséget súlyuknál fogva sem az Rtv-ben, sem az intézkedés idején hatályban volt más jogszabályban.

Jogalkotói iránymutatás hiányában a hatóság jogalkalmazói tevékenysége során ezt követően azt vizsgálta meg, hogy a testi kényszer és a bilincs között fennáll-e „nyilvánvaló” és szignifikáns különbség a tekintetben, hogy mekkora hátrányt okoz.

A testi kényszer alkalmazása olyan fizikai erő kifejtéssel jár, mely ereje, irányultsága (elvezető fogások, karfeszítés, földre fektetés) révén képes lehet megtörni az elszennedőjének akaratát, azaz az akaratlagos ellenszegülő mozgását mindaddig, amíg a rendőr saját fizikai erő kifejtését megfelelő intenzitással és irányultsággal fenntartja. A bilincs fizikai jellemzőinél fogva – a testi kényszerhez hasonlóan, szakszerűen felhelyezve – arra alkalmas, hogy a megbilincselte személy nem kívánt mozgását lehetetlenné tegye. Amíg a testi kényszerrel akár az intézkedés alá vont személy teljes testét kontrollálni lehet, addig a kezek megbilincselése csak a kezek szabad mozgását gátolja meg, sok esetben továbbra is szükséges az illető kísérése, megfogása.

A testi kényszer alkalmazásával szembeni ellenszegülés esetén maga a testi kényszer hámsérülést, vagy ennél súlyosabb sérülést (ízületi, vagy csontsérülést) is okozhat. A bilincs szabályszerűen felhelyezve további ellenszegülés (a kezek szétfeszítése) esetén szorosabbá válva jellemzően hámsérülést okoz.

Az akarahajlító hatás, a személyes szabadság korlátozásának mértéke tekintetében tehát megállapítható, hogy a bilincselés alkalmazása koránt sem jelent fizikailag nagyobb mértékű korlátozást. A testi kényszer a rendőr fizikai képességeit és figyelmét jellemzően nagymértékben, akár teljes mértékben leköti. A bilincs alkalmazásával a rendőr a helyszíni intézkedése során fizikai erejét és figyelmét egyaránt nagyobb mértékben oszthatja meg, hiszen a nem kívánt mozgást nem a rendőr, hanem túlnyomórészt a bilincs akadályozza. Ez utóbbi úgy az intézkedés biztonsága, mint a tágabb környezet, végső soron a közrend szempontjából is kedvezőbb intézkedési helyzetet jelent.

Szóba jöhet a kényszerítő eszközök alkalmazásának negatív társadalmi megítélése, és ebben a körben kérdéses lehet, hogy a megbilincselés nagyobb mértékben korlátozza-e az emberi méltóságot, becsületet, mint a folyamatos karfeszítéssel, vagy más módon kivitelezett megfogással történő elvezetés. Jogszabály iránymutatást nem ad a hatóságnak ilyen értékelés elvégzéséhez, így ez nem tartozik a hatáskörömbé.

A Szolgálati Szabályzat 41. § (1) bekezdés d) pontja értelmében a bilincs különösen akkor alkalmazható, ha a jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülés testi kényszerrel nem törhető meg. A testi kényszer akarathajlító jellegére tekintettel fogalmilag feltétlenül az ellenszegülő magatartás megszűnését eredményezi, ez ugyanakkor nem jelenti az ellenszegülés megtörését is, azaz az ellenszegülési szándéktól való elállást, ezért a testi kényszer megszüntetésekor az intézkedés alá vont személy további aktív ellenszegülést tanúsíthat. Erre tekintettel a bilincs alkalmazása a testi kényszerrel kiváltva, kiegészítve a további ellenszegülő magatartás megakadályozására hivatott. A testi kényszerrel lefogott személy esetében azt, hogy csupán ellenszegülő magatartása kényszerű megszűnéséről, avagy az ellenszegülés megtöréséről (szándéktól való elállásról) van-e szó, alapvetően tudati, érzelmi kérdésként, egzakt módon eldönteni, tehát az érintett jövőbeni szándékára vonatkozóan biztos következtetést levonni sem a helyszínen, sem a későbbiek során nem lehet.

Ezért – a már fent is kifejtettek szerint – az Rtv. vonatkozó rendelkezése értelmében a rendőr mérlegelésén múlik, hogy a testi kényszer felváltása, kiegészítése céljából alkalmazza-e a bilincselést.

A jelen esetben a tényállásban említett, mind a helyszínen, mind az előállítás során az előállító helyiségben tanúsított indulatos, aktív ellenszegülő magatartásra – amelyre a panaszbeadvány is utal, miszerint miután a panaszos egyedül maradt a zárkában, sikerült kihúznia a kezét a bilincsből, és elkezdett dörömbölni a vasajtón, hogy jöjjön valaki. Nem sokkal később kinyílt az ajtó, azon több rendőr lépett be, amely közben a panaszos kiabált, ki volt borulva, kérte, hogy adjanak magyarázatot a történetekre – okszerűen döntöttek a rendőrök a helyszínen történő bilincs alkalmazása mellett, valamint az előállító helyiségben alkalmazott bilincselést továbbra is fenntartva a panaszos szabad mozgásának korlátozását, minimálisra csökkentve a további jogsértő cselekmény elkövetésének a lehetőségét.

Megállapítottam, hogy a bilincselés és a testi kényszer között nyilvánvaló különbség a korlátozás azaz „hátrány okozás” mértékében nem állapítható meg, sőt a bilincselés a testi kényszerrel szemben csak a karok mozgását akadályozza legfeljebb azonos sérülés veszélye mellett. Ezért a rendőrök az Rtv. 15. §-ában foglalt nyilvánvaló hátrányokozás tilalmát nem szegték meg, hiszen úgy a jogszabályi környezetből, mint a tényszerű összehasonlításából nem következik nyilvánvaló különbség a két kényszerítő eszköz között, azaz intézkedésük az Rtv. 48. § a), b) és d) pontja alapján a bilincselés tekintetében is arányos volt.

A leírtak alapján a panasz e tekintetben alaptalan.

4. Előállítás során történő, valamint az intézkedést követő telefonhasználat hiánya

Az Rtv. 13. § (3) bekezdés szerint „A rendőrt az intézkedés megtételében tárgy akadályozza, azt eltávolíthatja, vagy az akadályt más módon elháríthatja, az ezzel okozott kárért a rendőrségnek az intézkedés alapjául szolgáló cselekményben vétlen károsultat kártalanítania kell.”

Az Rtv. 18. § (1) bekezdés alapján „A fogvatartott részére biztosítani kell azt a lehetőséget, hogy egy hozzátartozóját vagy más személyt értesítsen, feltéve, hogy ez nem veszélyezteti az intézkedés célját. Ha a fogvatartott nincs abban a helyzetben, hogy e jogával élhessen, az

értesítési kötelezettség a rendőrséget terheli. Ha a fogvatartott fiatalkorú vagy gondnokság alá helyezett, haladéktalanul értesíteni kell törvényes képviselőjét vagy gondnokát.”

A (3) bekezdés értelmében „A fogvatartott jogait csak annyiban lehet korlátozni, amennyiben az a szökés vagy elrejtőzés, a bizonyítási eszközök megváltoztatásának vagy megsemmisítésének megakadályozását, újabb bűncselekmény elkövetésének megelőzését, illetőleg az őrzés biztonságát, a fogda rendjének megtartását szolgálja.”

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése alapján „A rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.”

A panaszbeadvány szerint miután a panaszost elhelyezték az előállító helyiségben, hozzábilincseltek az előállító helyiségben található asztal lábához. Ekkor ő nagyon kétségbe esett, és szeretett volna telefonálni, azonban a rendőrök nem reagáltak semmit a panaszos kérésére. Továbbá miután a panaszost szabadon bocsátották, kérte a rendőröket, hogy telefonálhasson a családjának, hogy jöjjenek érte, hiszen nem tudott a bal lábára állni, azonban a rendőrök nem engedték neki, csupán azt mondták a panaszosnak, hogy várja meg a barátját, és akkor kiadják neki az átvett dolgait, amelyek között van a telefonja is.

A rendőri jelentés szerint a panaszos az Rtv. 18. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a hozzátartozó értesítésével kapcsolatos jogáról a felvilágosítást megkapta, azzal nem kívánt élni, az arról szóló nyilatkozatot aláírta.

A Panasztestület állásfoglalásában megállapította, hogy a rendőrség a Panasztestület kifejezett megkeresése ellenére sem nyilatkozott érdemben a telefonhasznált korlátozása kapcsán, így a Testület – következetes gyakorlatára tekintettel – a panaszos tényelődését vette figyelembe, és azt fogadta el valósnak. Tehát ebből kiindulva a panaszos számára a rendőrség nem biztosította a mobiltelefon használatot, valamint azt, hogy segítséget nyújtson valamelyik hozzátartozójának az értesítéséhez. Így erre tekintettel a rendőrség nem tett eleget azon kötelezettségnek, mely szerint, a panaszosnak biztosítani kell azt a lehetőséget, hogy hozzátartozóját, illetőleg más személyt értesíthessen, valamint indokolatlanul korlátozta a panaszost a telefonhasználatban.

A Panasztestület állásfoglalásában kifejtett fenti megállapításával az alábbi indokok értelmében nem értek egyet.

A hivatkozott jogszabályhelyek, valamint a rendőri jelentés szerint megállapítható, hogy a rendőrök az Rtv. 18. § (1) bekezdésében foglalt jogszabályi kötelezettségüknek eleget tettek, azonban a panaszos aláírásával igazoltan nem kérte hozzátartozó kiértesítését.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a panaszos az előállítás során hozzátartozó, vagy más személy kiértesítését nem kérte, ugyanakkor a panaszbeadvány tartalmazza, hogy szabadon bocsátását követően hozzátartozóját nem tudta értesíteni, mivel telefonja barátja táskájában volt. Ezen körülményre figyelemmel megállapítható, hogy a letétbe helyezett tárgyak csak annak adhatóak vissza, akitől az elvételre került, így a rendőrök szakszerűen tájékoztatták a panaszost, hogy várja meg barátjának a szabadon bocsátását, azonban a panaszos e lehetőséggel nem élt, hanem elhagyta a Rendőrkapitányság épületét, ezért a panasz erre vonatkozó része szintén alaptalan.

Azon panaszosi sérelem, miszerint a panaszos hűgának telefon útján a Rendőrkapitányság azt a tájékoztatást adta, hogy nem hallottak a panaszosról, de „ne izguljon, mert ha bevisznek valakit, az kap egy lehetőséget, hogy értesítsen egy hozzátartozót”, jelen eljárásban történő vizsgálat tárgyát nem képezi, tekintettel arra, hogy a panaszos, illetve a jogi képviselője hűga tekintetében képviseleti jogosultságát nem igazolta.

VI.

A Panasztestület a sérelmezett rendőri intézkedéssel kapcsolatban kialakított állásfoglalásában vizsgálat tárgyává tette a panaszos előállításának időtartamát, a kórházba történő kísérés során alkalmazott bilincselés jogalapját.

Tekintettel arra, hogy a jogi képviselő által előterjesztett panaszbeadványban az előállítás időtartamát, valamint a kórházba történő kísérés során alkalmazott bilincselést nem sérelmezte, ezért azokat érdemben nem vizsgáltam.

Ezzel kapcsolatosan a Fővárosi Törvényszék már korábbi – 20.K.31.855/2011/8. számú – ítéletében kimondta, hogy *„A bíróság e körben jegyzi meg, hogy az alperesi határozat kizárólag a felperes panaszában foglaltakra kell, hogy reagáljon függetlenül attól, hogy a Független Rendészeti Panasztestület esetlegesen a felperes panaszát meghaladóan más jellegű jogkérdésekben is állást foglal.”*

A Kúria Kfv.III.37.807/2013/4. számú ítélete a fentieket alátámasztja, amely szerint *„(...) Az FRP-nek az előállítás időtartamára vonatkozó megállapításra nézve rögzítette, hogy e körben a felperes nem terjesztett elő panaszt, ezért annak jogszerűségéről nem kellett döntenie.”*

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

A határozat az alábbi jogszabályokon alapul:

- a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdés;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100. § (1) bekezdés e) pontja, 109. § (1) bekezdés a) pontja, 50. §;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 92. § (1) bekezdés, 93/A. (7), (9) bekezdés, 33. § (1) bekezdés a) pontja, 20. § (1) bekezdés a) és b) pontja, (2), (4) bekezdés, 19. § (1) bekezdés, 16. § (1) bekezdés, 17. § (2) bekezdés, 15. § (1), (2) bekezdés, 47. §, 48. §, 13. § (3) bekezdés, 18. § (1), (3) bekezdés, 2. § (1) bekezdés,
- a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 5. § (1), (2) bekezdés, 39. § (1) bekezdés, 40. § (1) bekezdés, 41. § (4) bekezdés d) pontja;
- a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 310. § (1) bekezdés c) pontja;
- a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény 216. § (1) bekezdés;

Budapest, 2016. január 04.

**Papp Károly r. altábornagy
rendőrségi főtanácsos**